ספר

הציורים

על עניני

חג הפסח

אוסף
חנוך לנער

חודש ניסן איז דער ערשטער, פון די אידישע חדשים.

החדש הזה לכם ראש חדשים

ניסן ★ אייר ★ סיון

תמוז ★ אב ★ אלול

תשרי ★ חשון ★ כסלו

טבת ★ שבט ★ אדר

שַׁבָּת פ' החוֹדֶשׁ

שבת פאר פסח, הייסט שבת הגדול, ווייל בעפאר די אידען זענען ארויס געגאנגען פון מצרים, איז דער צענטער טאג פון ניסן אויס געפאלען אום שבת, און יעדער איד האט זיך געקויפט א שעפסעל, און האט עס צוגעבינדען צו די פיס פון זיין בעט, און ווען די מצרים האבען זיי געפרעגט, דעם טעם דערפון, האבען די אידען געענטפערט פאר זיי, אז מען וועט עס שעכטען לשם קרבן פסח, האבען זיך די מצריים שטארק מצער געווען ווייל זיי האבען עס געהאלטען פאר זייער ע״ז, אבער זיי האבען נישט געטרויט צו רעדען דערקעגען. וועגען דעם הייסט דער שבת, שבת הגדול. וועגען דעם נס גדול.

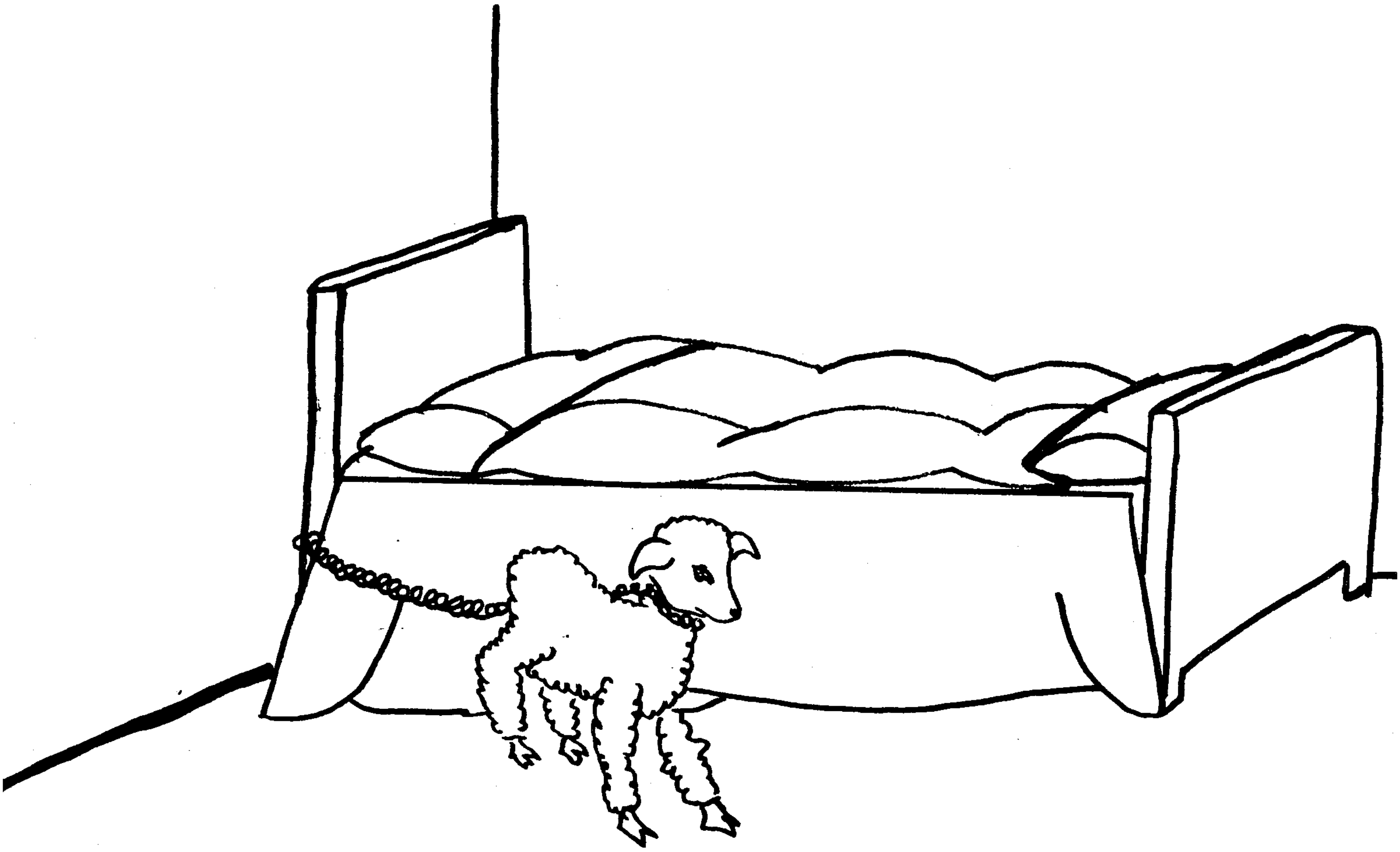

שה, לבית אבות, שה לבית

שַׁבָּת הַגָּדוֹל

אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר.
די נאכט פון'ם פערצענטען טאג (פון ניסן)
זיכט מען נאך דעם חמץ, מיט די ליכטיגקייט
פון איין ליכט.

LOOKING AFTER CRUMBS (CHOMETZ)

בְּדִיקַת חָמֵץ

דעם פערצענטען טאג אין ניסן אינדערפרי פארברענט מען דעם חמץ.

חמץ איז מרמז אויף'ן יצר הרע

שְׁרֵיפַת חָמֵץ

THE BURNING OF THE "CHOMETZ".

BAKING 'MATZOHS'. אֲפִיַּת

מַצוֹת

דער סדר שיסעל.

הַקְעָרָה

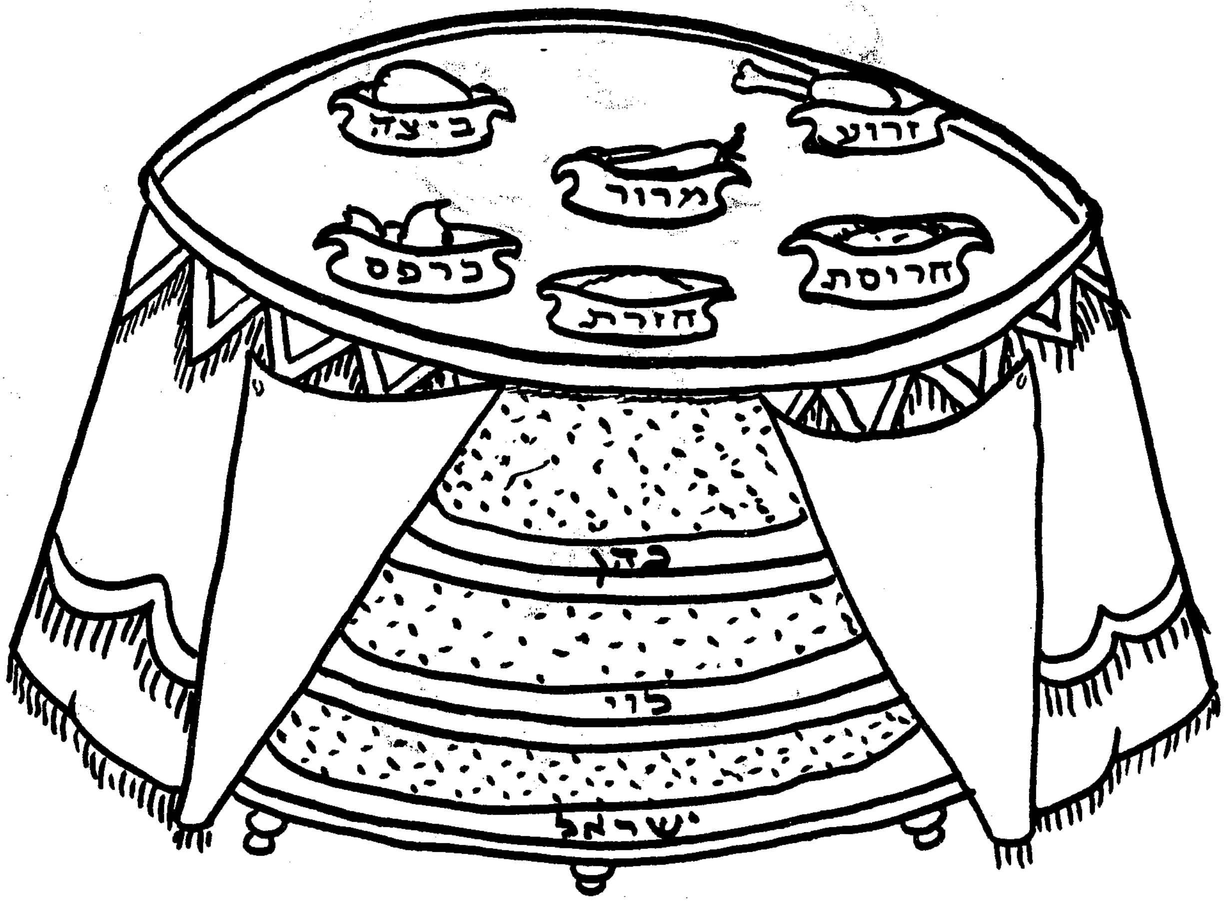

THE SEDER PLATE.

די פיער כוסות, האבען די חז״ל מתקן געווען אקעגען די פיער לשונות של ג
והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי.

אַרבַּע כּוֹסוֹת

THE FOUR CUPS.

דער כוס של אליהו, איז אקעגען די בשורת הגאולה והבאת הארץ, והבאתי אתכם. און ווייל בעפאר מיר וועלען גיין קיין ארץ ישראל מיט משיח צדקינו, במהרה בימינו, וועט אונז אליהו הנביא אנזאגען די בשורה, דעריבער הייסט עס כוס של אליהו.

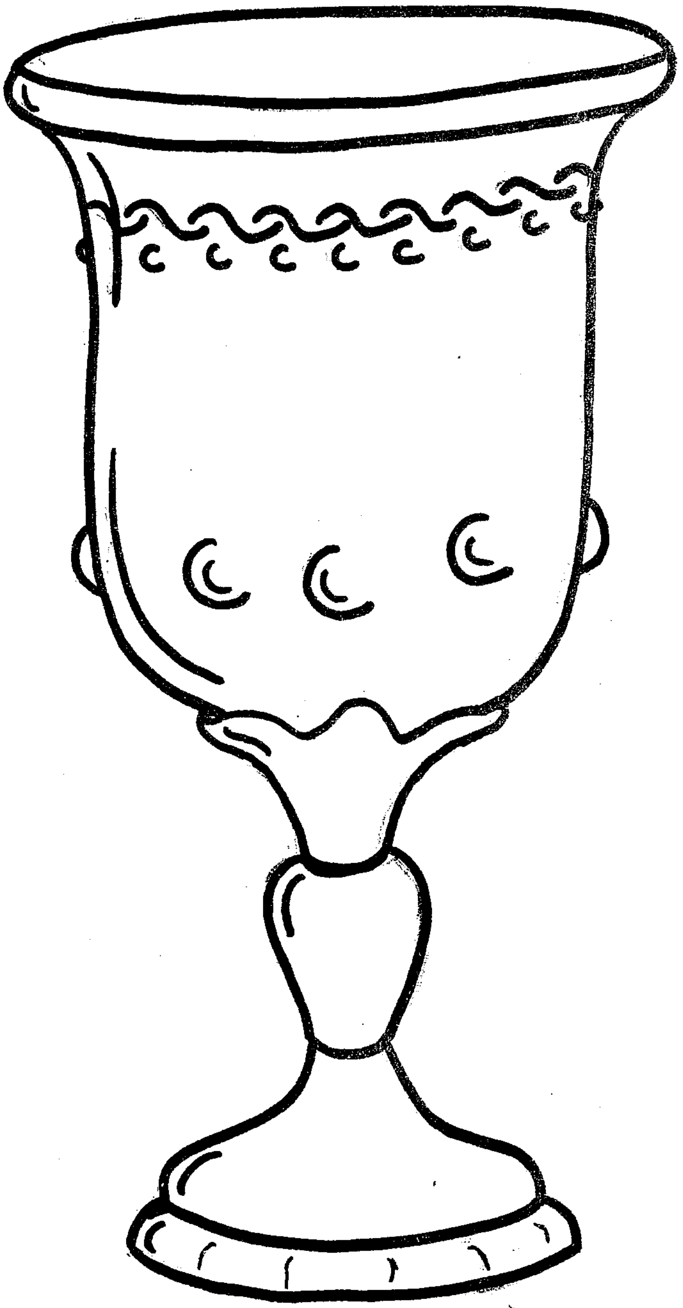

כּוֹס שֶׁל אֵלִיָּהוּ

קַדֵּשׁ

ווען דער טאטע קומט אהיים פון שוהל (פסח נאכט)
טוט ער זיך אן דעם קיטל, און מאכט שוין קידוש
כדי די קליינע קינדער זאלען נישט איינשלאפן און זיי
זאלען קענען פרעגען מה נשתנה.

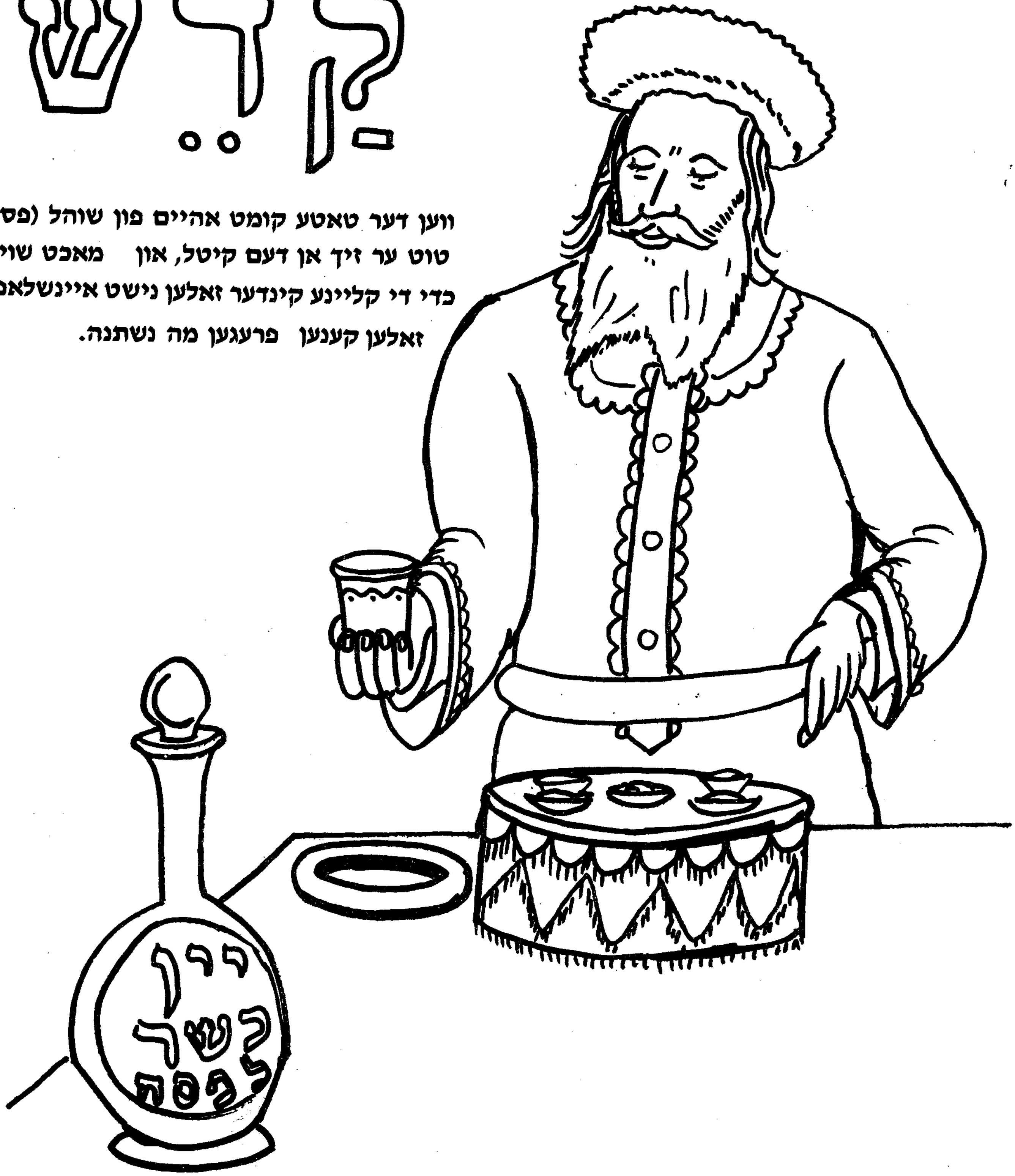

WHEN DADDY COMES HOME FROM SHUL,
HE MAKES KIDDUSH OVER THE FIRST CUP OF WINE.

וּרְחַץ

מֶען וואַשט זיך די הֶענט און מֶען זאָגט
נִישט „עַל נְטִילַת יָדַיִם.״

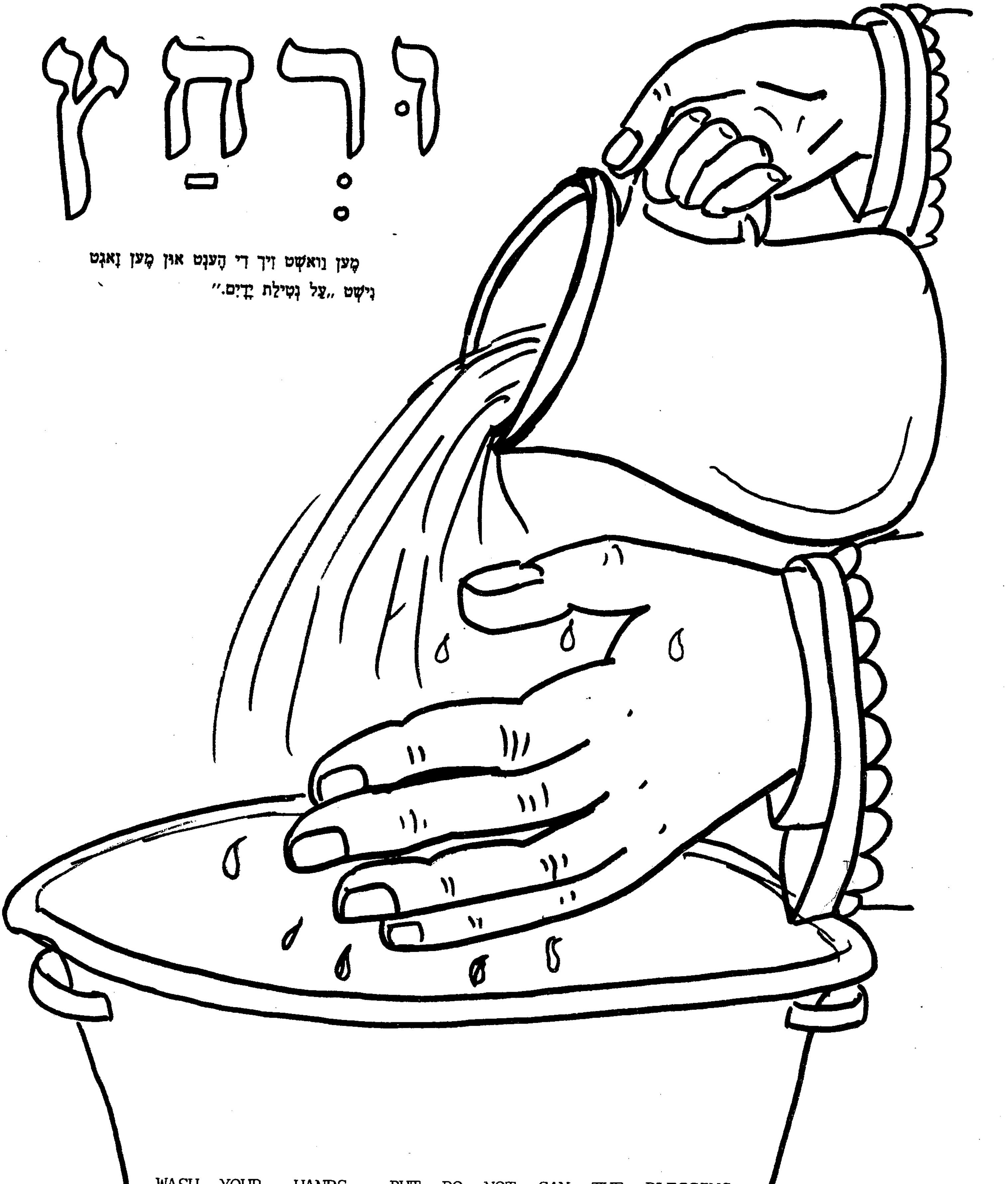

WASH YOUR HANDS, BUT DO NOT SAY THE BLESSING.

כַּרְפַּס

מְען נֶעמְט אַ שְׁטִיקָעלֶע גְרִינְצֵייג וֵויינִיגֶער
וִוי אַ כְּזַיִת, און מְען טוּנְקְט דָאס אֵיין אִין
זַאלְץ וַואסֶער און מְען זָאגְט דִי בְּרָכָה בּוֹרֵא
פְּרִי הָאֲדָמָה און מְען הָאט אִין זִינֶען צוּ
פַּטֶר'ן דֶעם מָרוֹר.

DIP A SMALL PIECE OF VEGETABLE, IN SALT - WATER, AND SAY THE BLESSING OVER VEGETABLES.

יחץ

מען צוטיילט די מיטלסטע מצה וואס הייסט לוי, די גרעסערע העלפט באהאלט מען אויף אפיקומן, און די קלענערע העלפט לייגט מען צוריק צווישן די צוויי מצות.

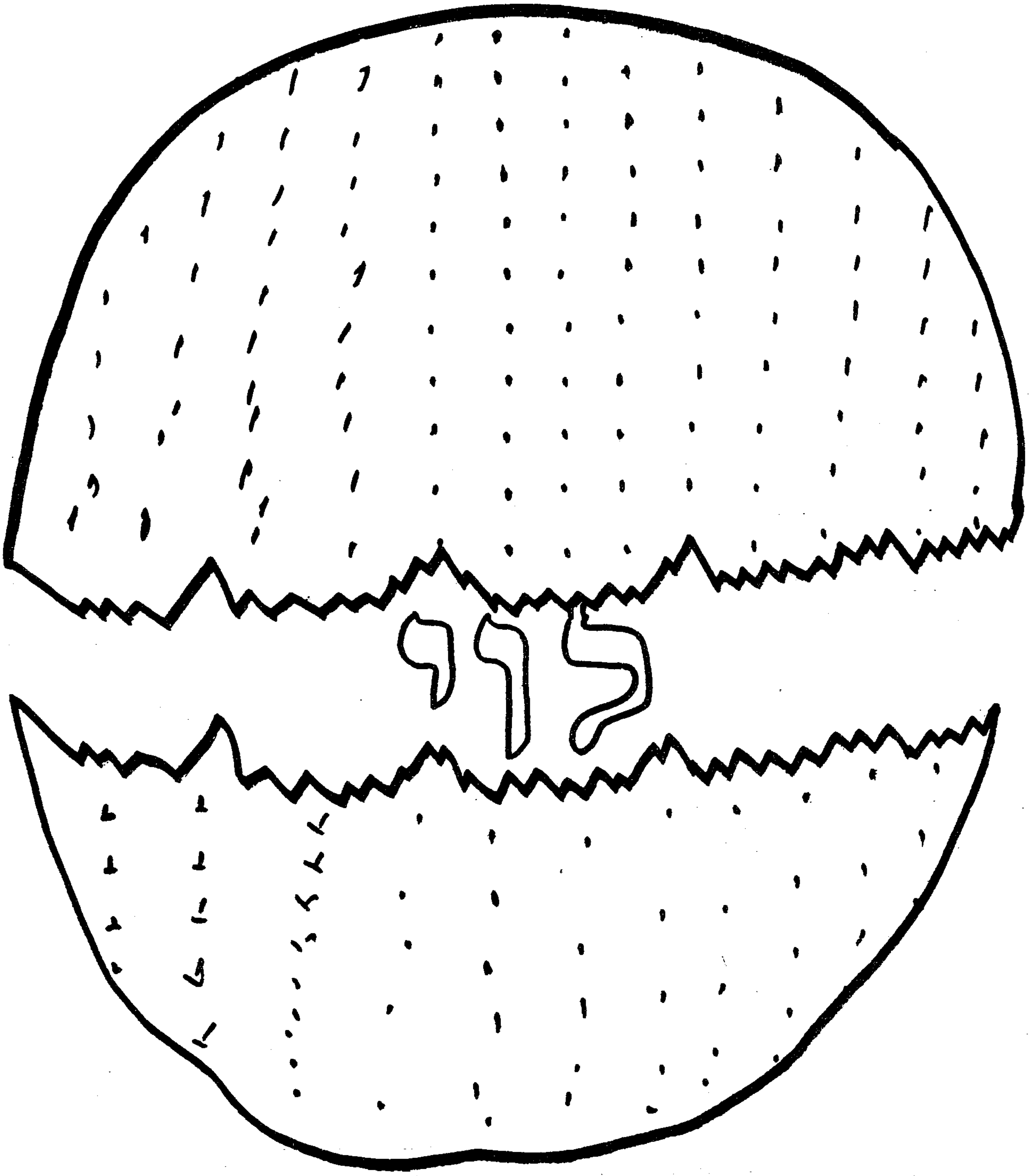

BREAK THE MIDDLE MATZOH IN TWO, THE LARGER HALF PUT AWAY FOR "AFIKOMEN" AND THE SMALLER HALF, PUT BACK IN PLACE.

מַגִיד

מען זאגט די הגדה, פון הא לחמא עניא, ביז גאל ישראל.

בשם צדיק אחד,
ביז (עס וועט ווערן) גאל ישראל.

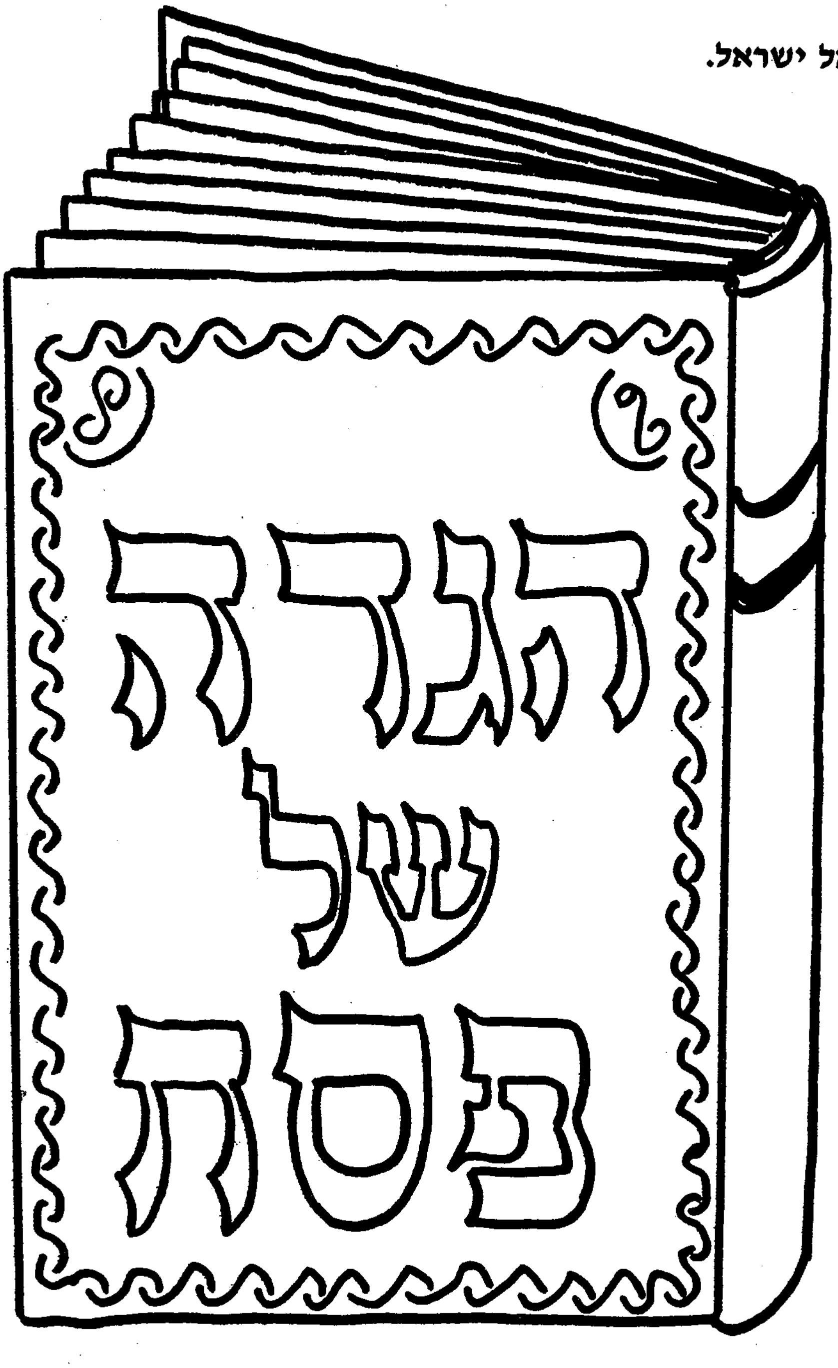

SAY THE "HAGGADAH".

רָחְצָה

מֶען וואַשט זיך די הֶענט און מֶען זָאגט יָא
„עַל נְטִילַת יָדַיִם״.

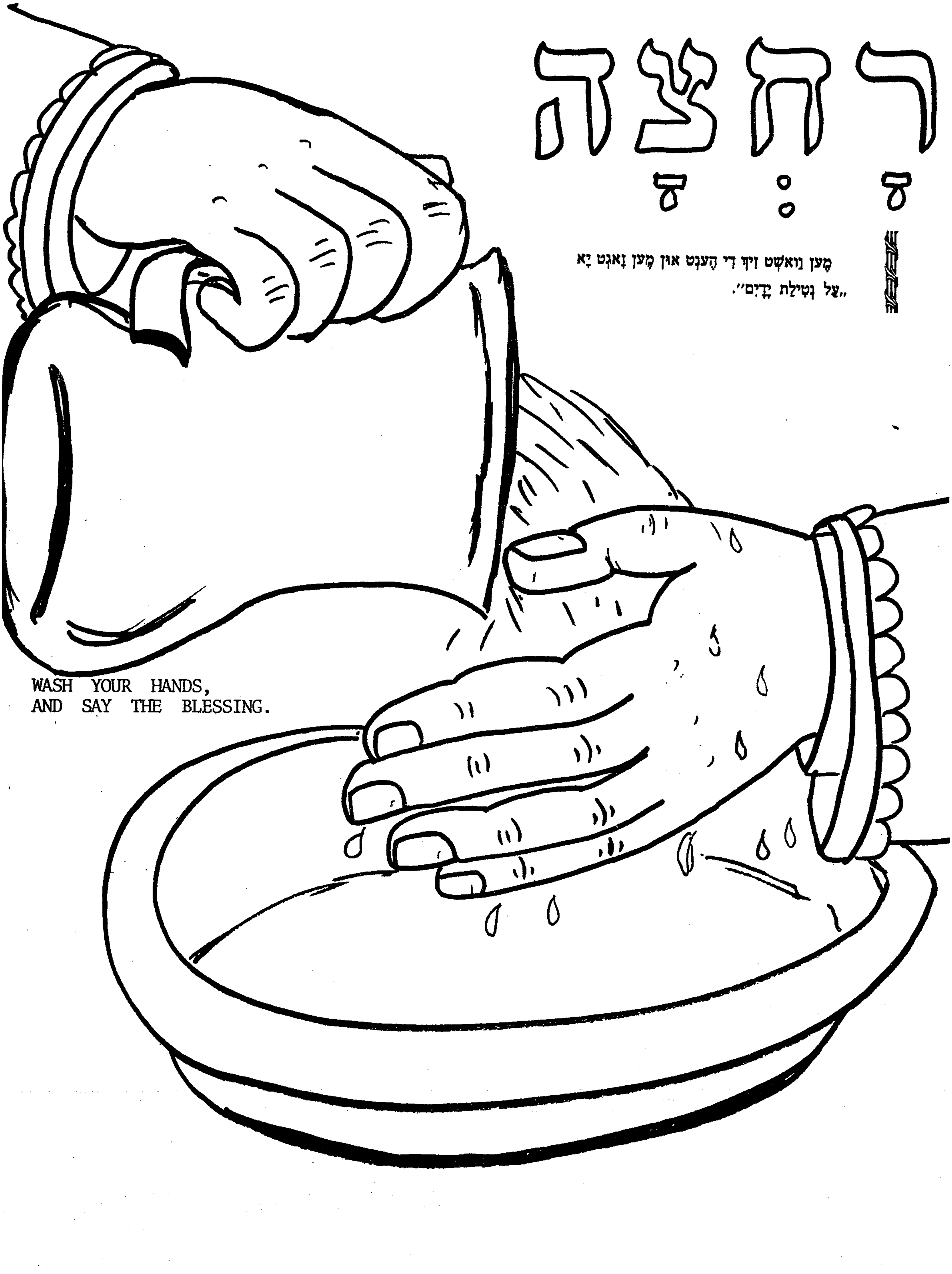

WASH YOUR HANDS,
AND SAY THE BLESSING.

מוציא

מען נעמט צוויי גאנצע מצות, און מען מאכט די ברכה המוציא לחם מן הארץ.

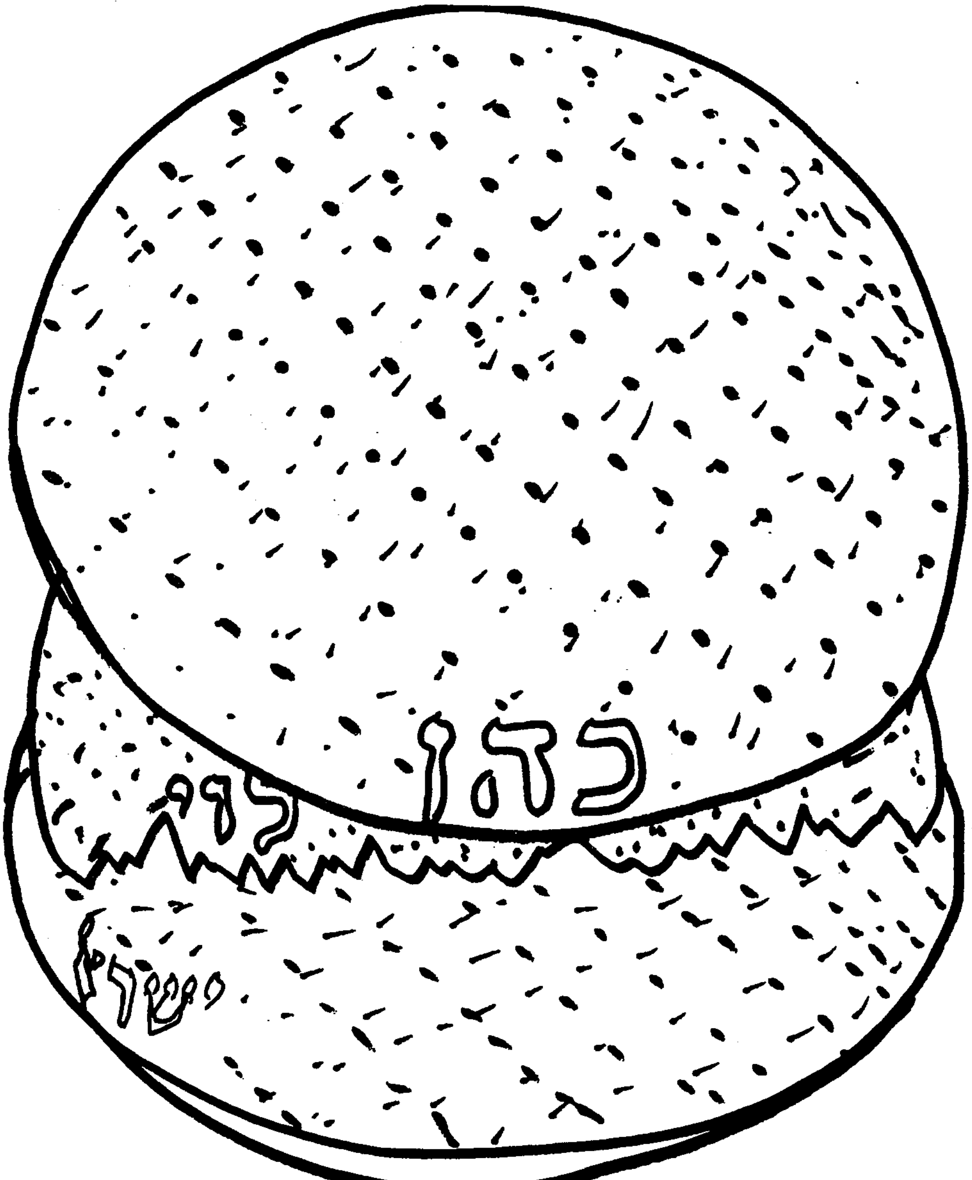

SAY THE BLESSING "HAMOTZIE" .

מַצָּה

אויף די צובראכענע מצה, מאכט מען די ברכה "על אכילת מצה". (און מען עסט א כזית מצה, פון די אויבערשטע, און א כזית פון די צובראכענע מצה. אנגעלענט אויף די לינקע זייט.)

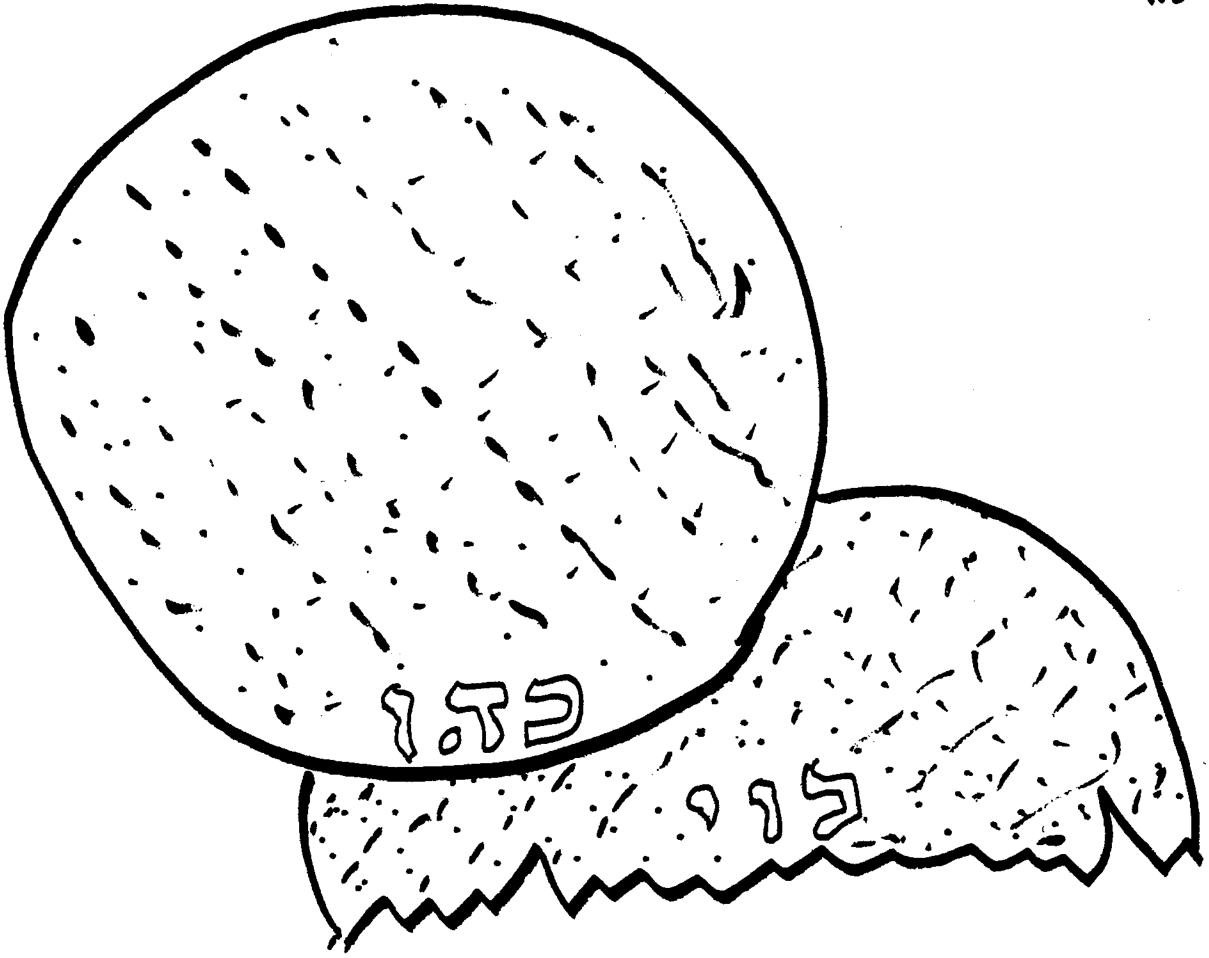

SAY THE BLESSING OVER THE MATZOH.

מָרוֹר

מֶען נֶעמְט אַ כְּזַיִת מָרוֹר אוּן מֶען טוּנְקְט
עֶס אַיין אִין חֲרוֹסֶת אוּן מֶען שָׁאקְלְט עֶס אָפּ
אוּן מֶען זָאגְט דִי בְּרָכָה עַל אֲכִילַת מָרוֹר אוּן
מ׳עֶסְט עֶס נִישְׁט אָנְגֶעלְנְט.

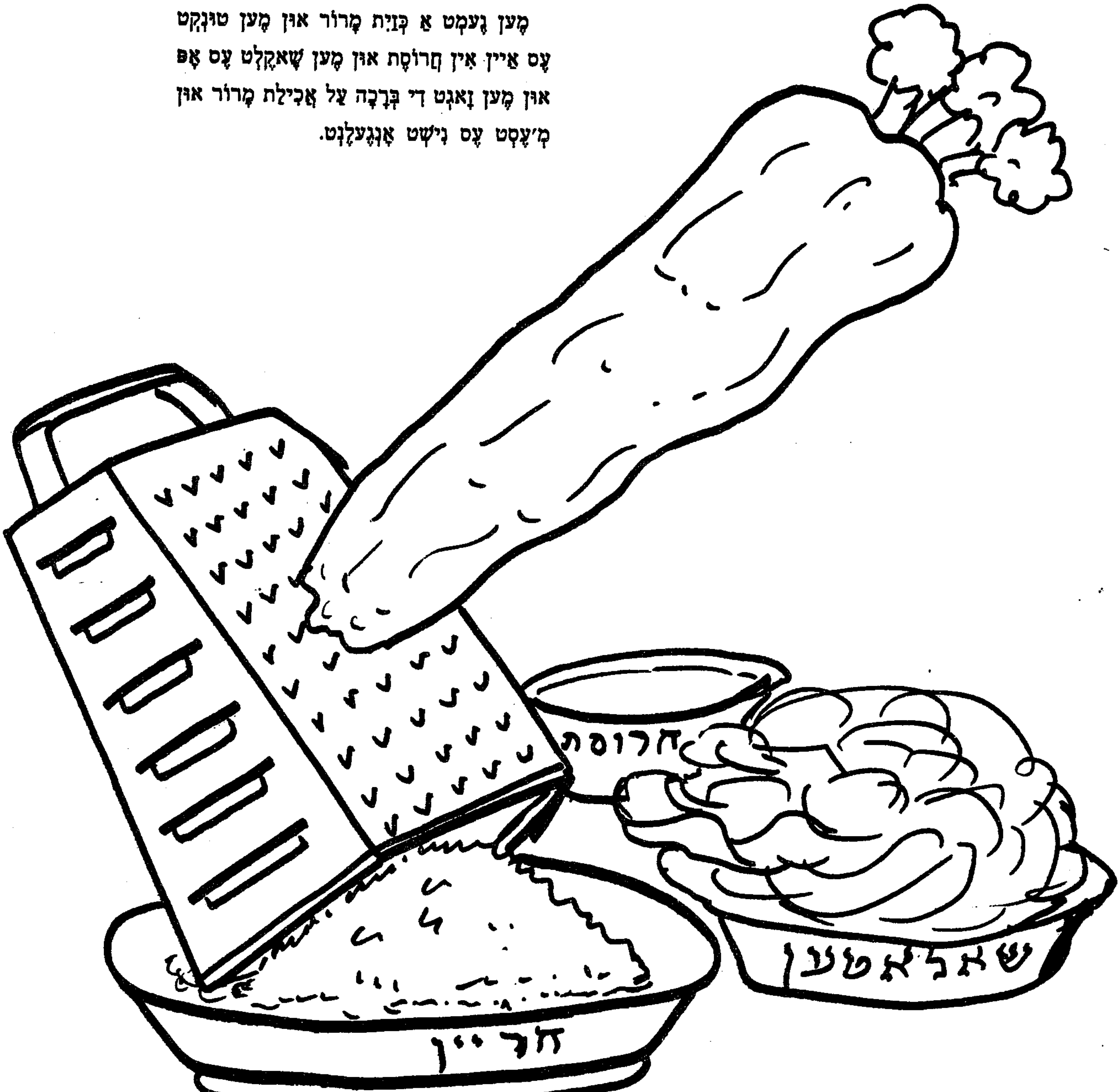

TAKE SOME BITTER HERBS, DIP THEM UNTO THE "CHAROSES".

AND SAY THE BLESSING "AL ACHILAS MUROR".

כּוֹרֵךְ

מען וויקעלט איין א כזית מרור (איינגעטינקען פון חרוסת) צווישען צוויי שטיקלעך מצה, (פון די דריטע מצה.) און מען זאגט ״זכר למקדש כהלל״. (און מען עסט עס אנגעלאנט).

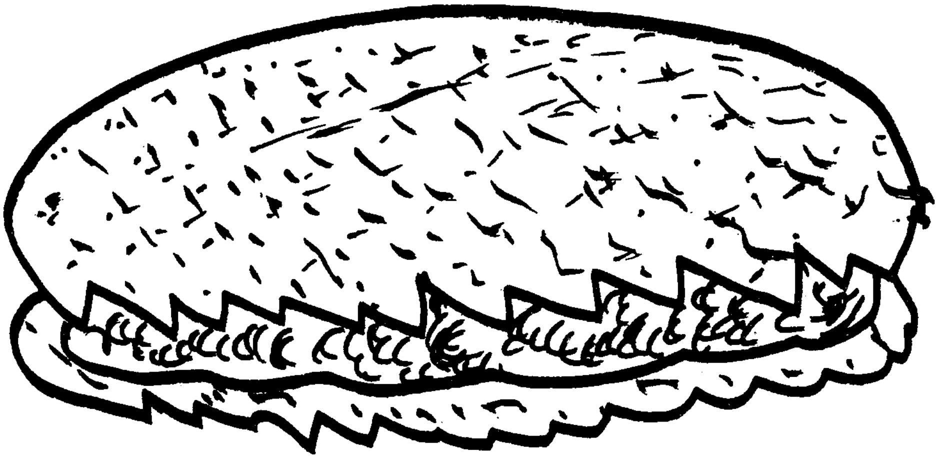

MAKE A SANDWICH OF BITTER HERBS, BETWEEN TWO PIECES OF MATZOH, AND SAY " ZECHER LEMIKDOSH.

שֻׁלְחָן עוֹרֵךְ

מען עסט און מען טרינקט, לכבוד יום טוב.

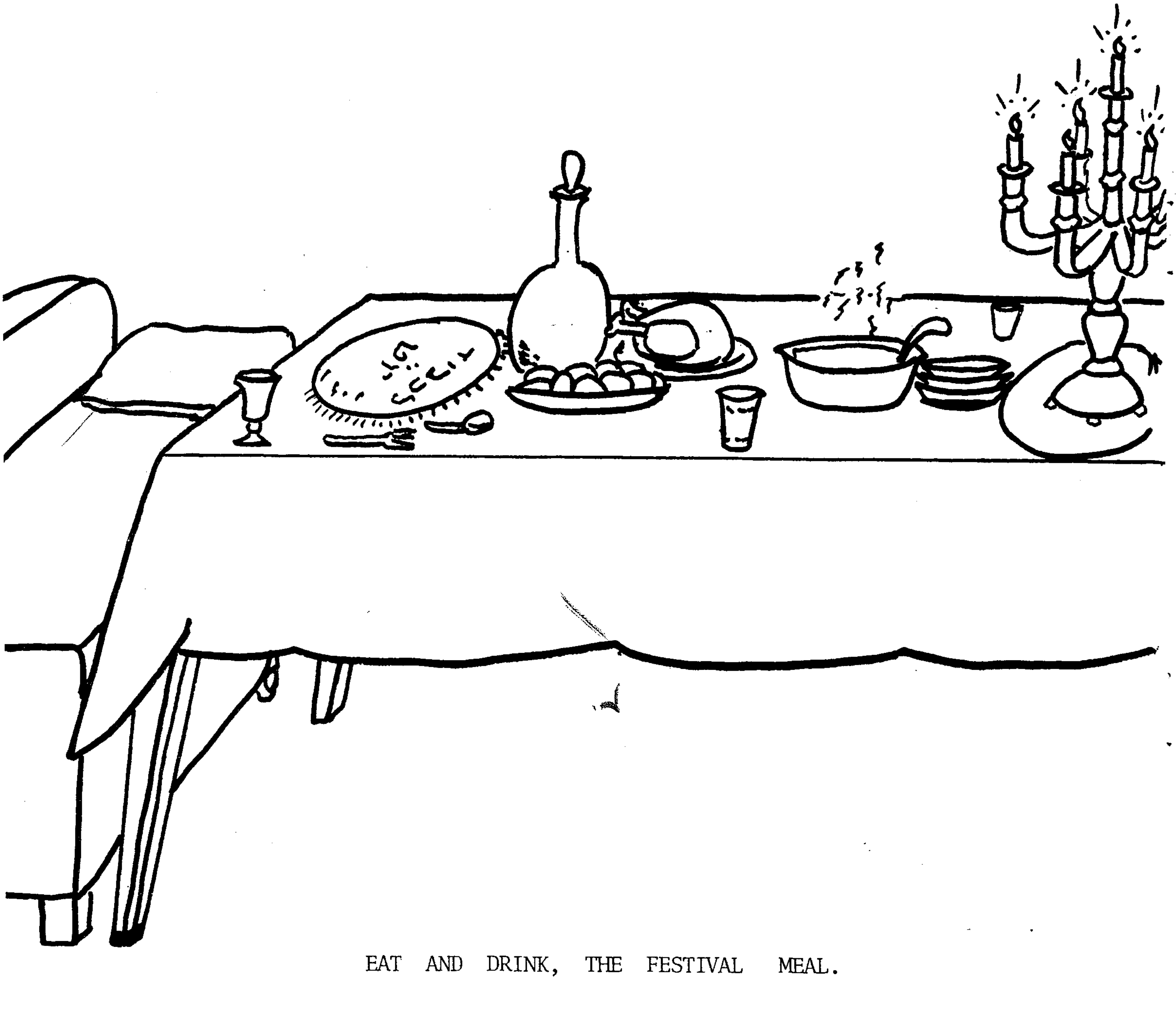

EAT AND DRINK, THE FESTIVAL MEAL.

צָפוּן

מען נעמט אפיר דעם באהאלטענעם אפיקומן, און מען עסט עס אנגעלענט, זכר לקרבן פסח.

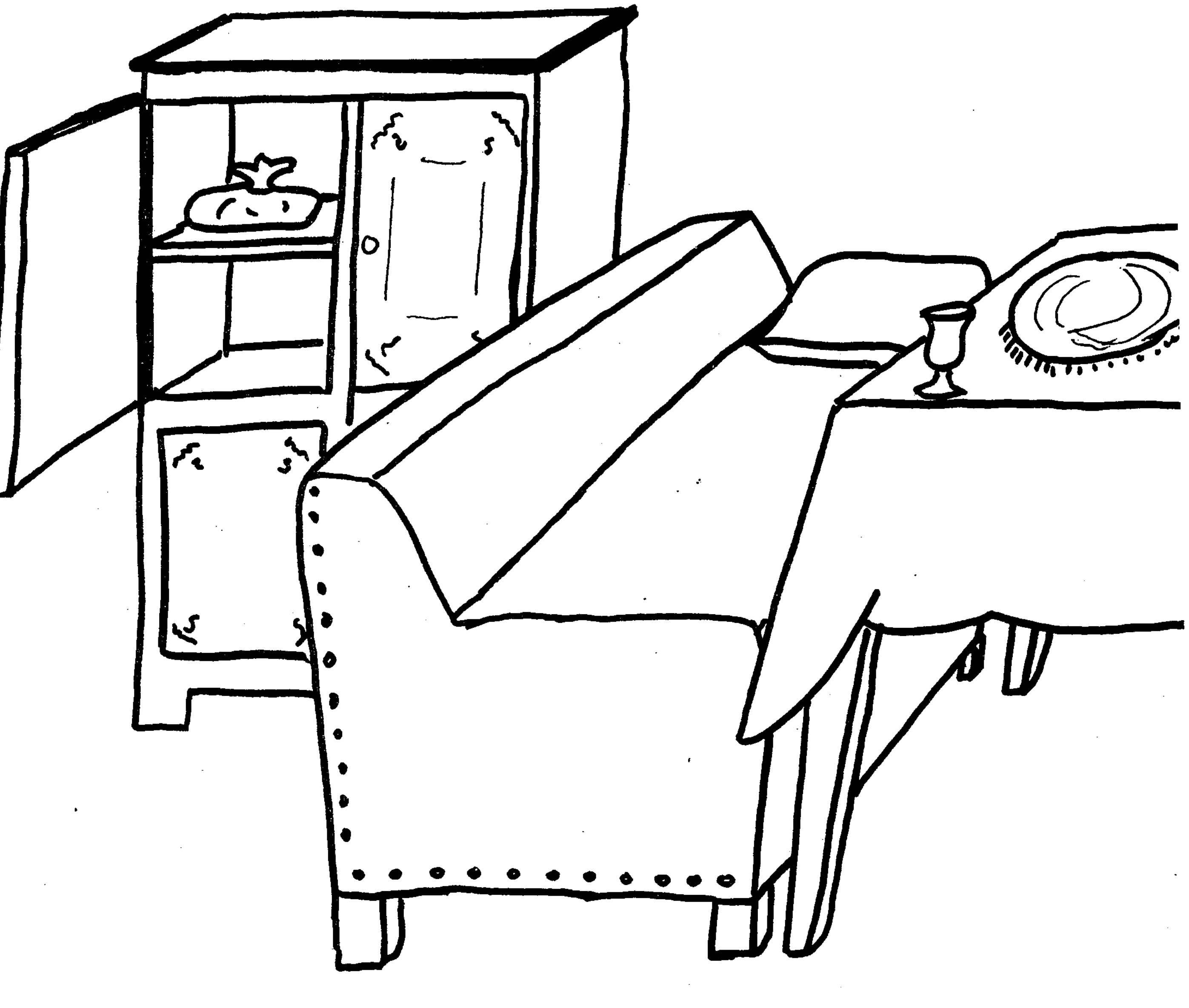

EAT THE " AFIKOMEN " .

בָּרֵךְ

מען גיסט אן דעם דריטען כוס, און מען בענטשט.

GRACE AFTER MEAL .

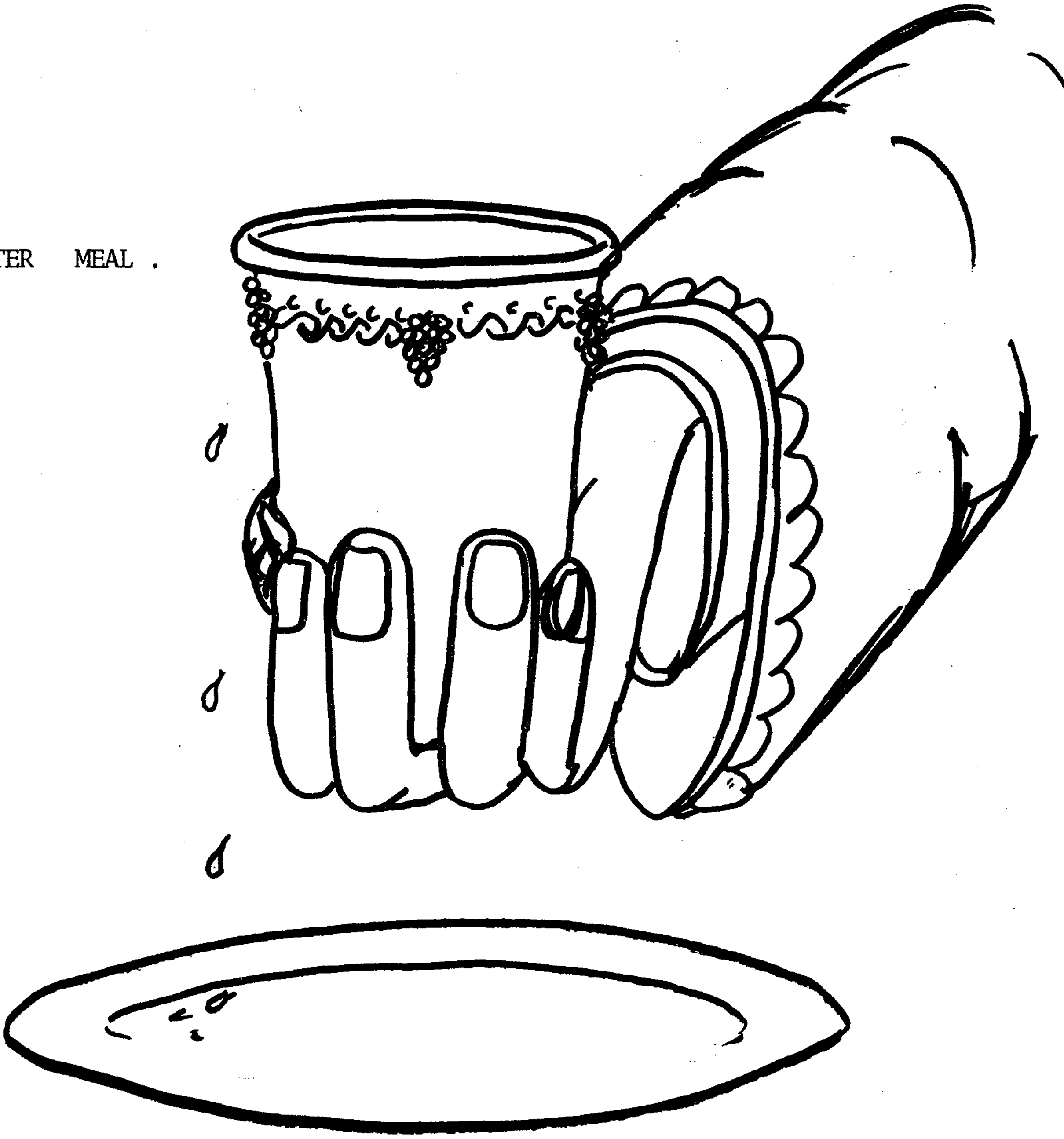

הַלֵל

מען גיסט אן דעם פערטען כוס, און מען זאגט הלל.

FILL THE FOURTH CUP, AND SAY " HALLEL " .

נִרְצָה

חֲסַל סִדּוּר פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ.
כְּכָל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ:
כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסַדֵּר אוֹתוֹ.
כֵּן נִזְכֶּה לַעֲשׂוֹתוֹ:
זָךְ שׁוֹכֵן מְעוֹנָה.
קוֹמֵם קְהַל מִי מָנָה:
קָרֵב נַהֵל נִטְעֵי כַנָּה.
פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרִנָּה:

וֶוער עָס טוּט דִי אַלֶע זאַכֶן אִיז בַּאוִוילִיגְט פַאר'ן אוֹיבֶּערְשְׁטֶן.

THE SEDER HAS BEEN ACCEPTED BY THE ALLMIGHTY.

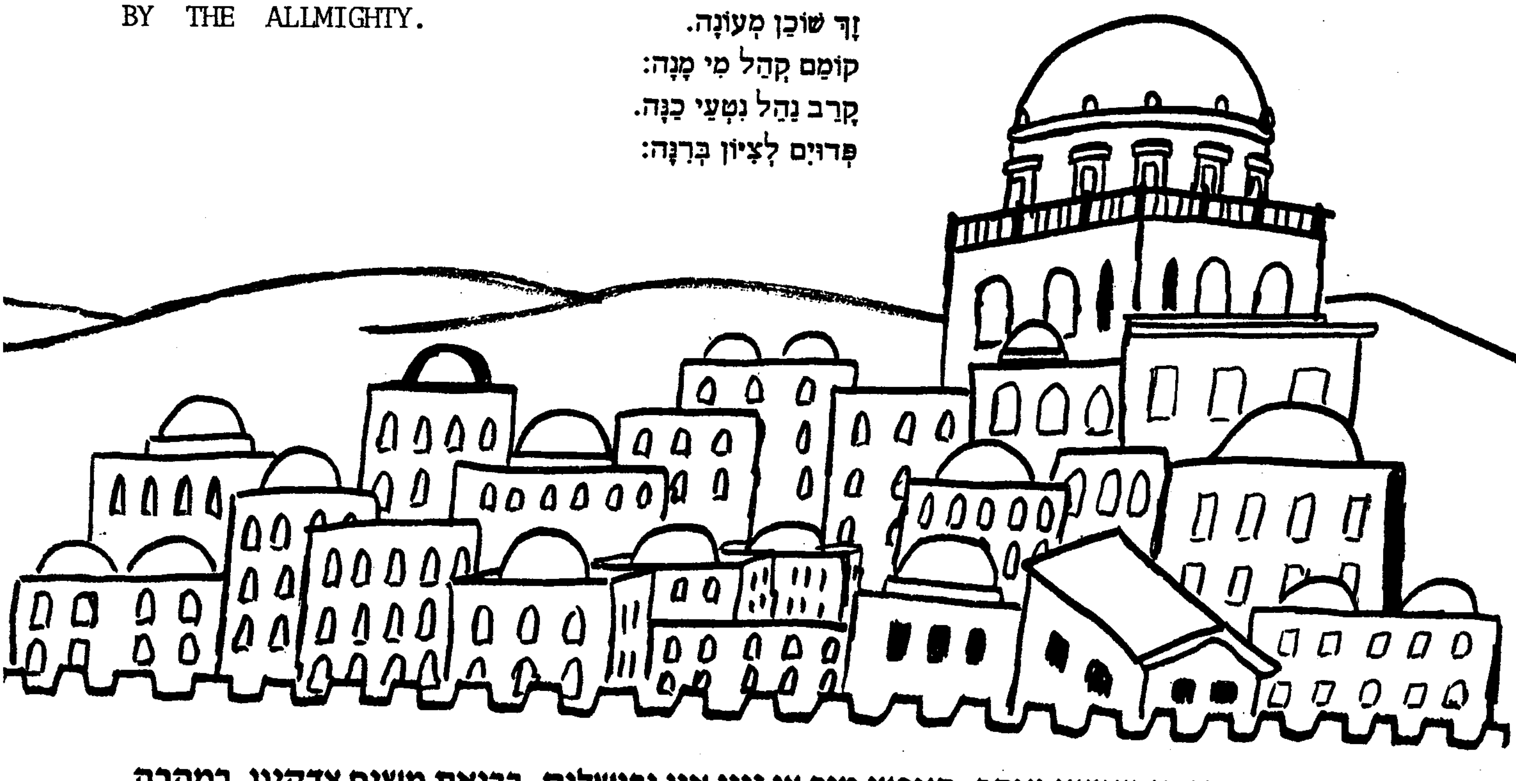

אויפ'ן קומענדען יאהר, האפען מיר צו זיין אין ירושלים. בביאת משיח צדקינו, במהרה בימינו אמן.

לשנה הבאה בירושלים

חַד גַּדְיָא

א חַד גַּדְיָא חַד גַּדְיָא דִּזְבַן אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי. חַד גַּדְיָא חַד גַּדְיָא:

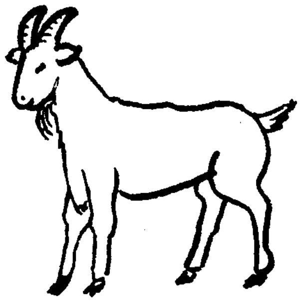

חד One only kid, one only kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

ב וַאֲתָא שׁוּנְרָא. וְאָכַל לְגַדְיָא.

And a cat came and devoured the kid,

ג וַאֲתָא כַלְבָּא. וְנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא.

And a dog came and bit the cat,

ד וַאֲתָא חוּטְרָא. וְהִכָּה לְכַלְבָּא.

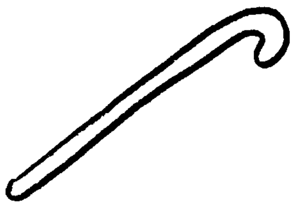

Then a staff came and smote the dog,

ה וַאֲתָא נוּרָא. וְשָׂרַף לְחוּטְרָא.

Then a fire came and burnt the staff,

ו וַאֲתָא מַיָּא. וְכָבָה לְנוּרָא.

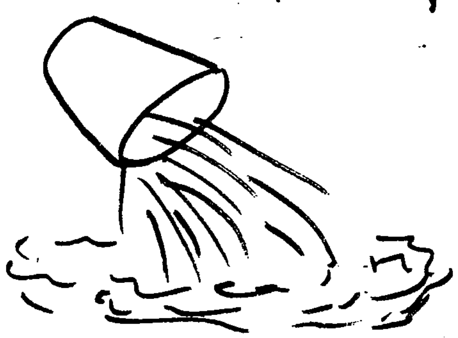

Then water came and extinguished the fire,

ז וַאֲתָא תוֹרָא. וְשָׁתָא לְמַיָּא.

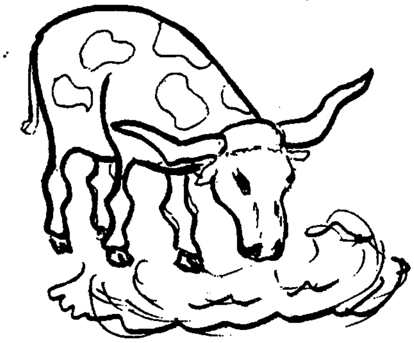

Then the ox came and drank the water,

ח וַאֲתָא הַשּׁוֹחֵט. וְשָׁחַט לְתוֹרָא.

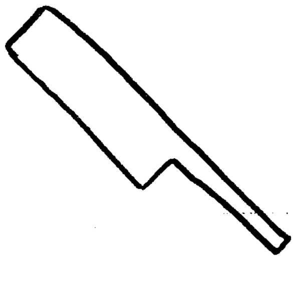

Then the slaughterer came and slaughtered the ox,

ט וַאֲתָא מַלְאַךְ הַמָּוֶת. וְשָׁחַט לְשׁוֹחֵט.

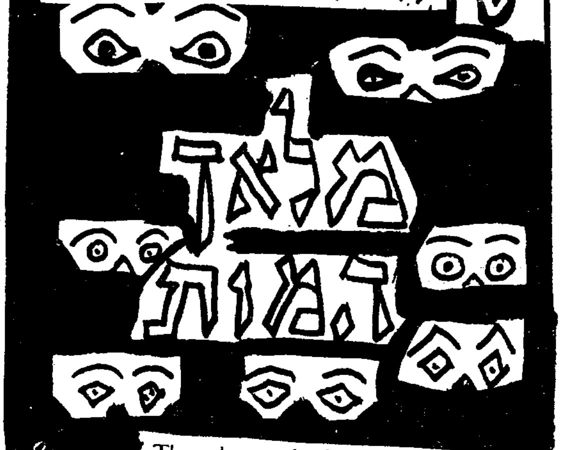

Then the angel of death came

י וַאֲתָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. וְשָׁחַט לְמַלְאַךְ הַמָּוֶת. דְּשָׁחַט לְשׁוֹחֵט. דְּשָׁחַט לְתוֹרָא. דְּשָׁתָא לְמַיָּא. דְּכָבָה לְנוּרָא. דְּשָׂרַף לְחוּטְרָא. דְּהִכָּה לְכַלְבָּא. דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא. דְּאָכַל לְגַדְיָא. דִּזְבַן אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי. חַד גַּדְיָא חַד גַּדְיָא:

Then came the Most Holy, blessed be He, and slew the angel of death, who had slain the slaughterer, who had slaughtered the ox, which had drunk the water, which had extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

אלו עשר מכות
שהביא הקב"ה
על המצרים
במצרים
ואלו הן

דם

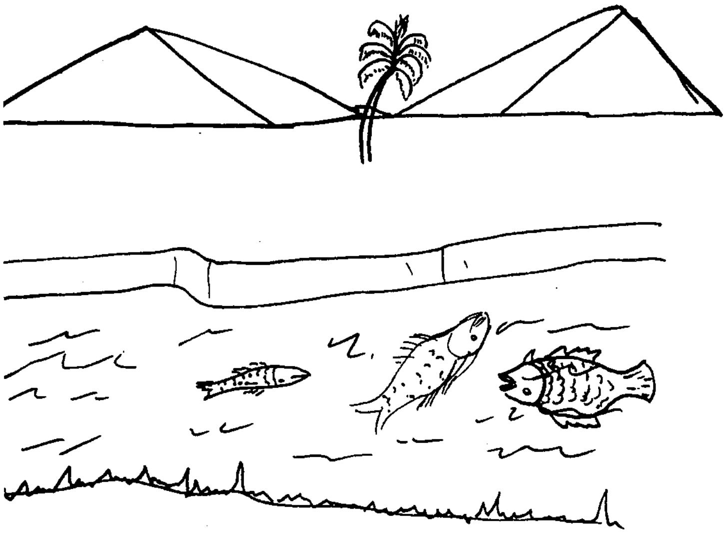

ויהפכו כל המים אשר ביאור לדם

צפרדע

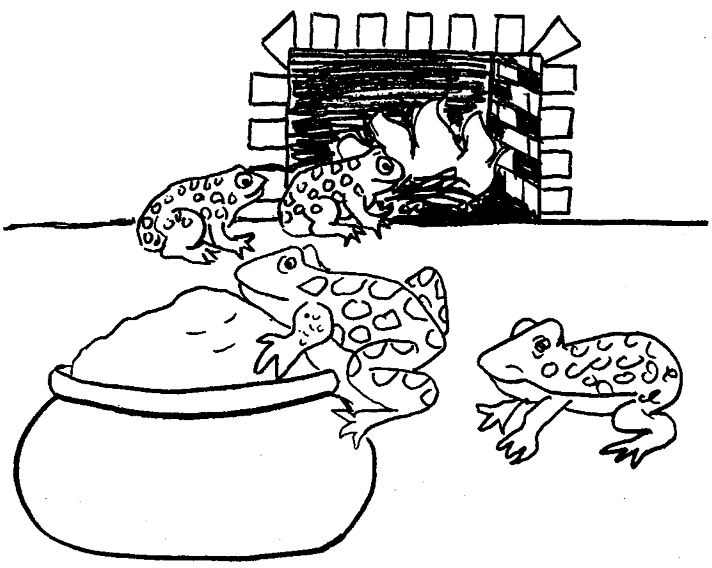

ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים

כנם

ויך את עפר הארץ
ותהי הכנם באדם ובבהמה

ויבא ערב כבד ביתה פרעה

וימת כל מקנה מצרים

ויהי שחין אבעבעת פרח באדם ובבהמה

ויהי ברד ואש מתלקחת בתוך הברד

ארבה

ויעל הארבה על כל ארץ מצרים

חשך

ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים

מכת בכורות

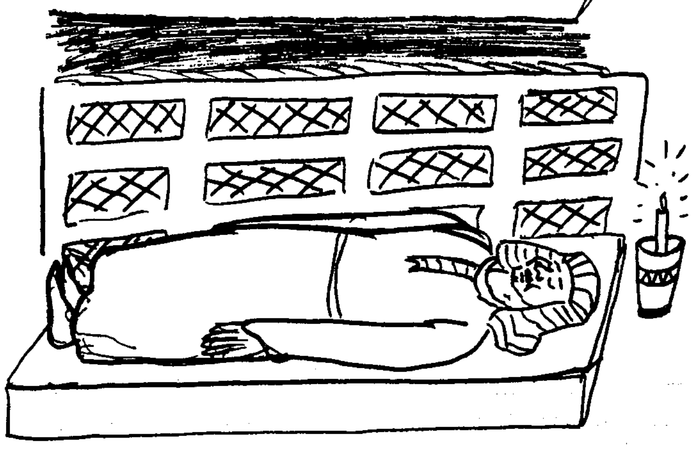

וה' הכה כל בכור בארץ מצרים

ר' יהודה היה נותן בהם סימנים

דצ"ך עד"ש באח"ב

וואס טיט מען אין די טעג צווישען פסח און שבועות? פארב ד. ע׳־רויט. ו׳־געל. מ׳־גרין. ר׳־בלוי. וועסטו זען!

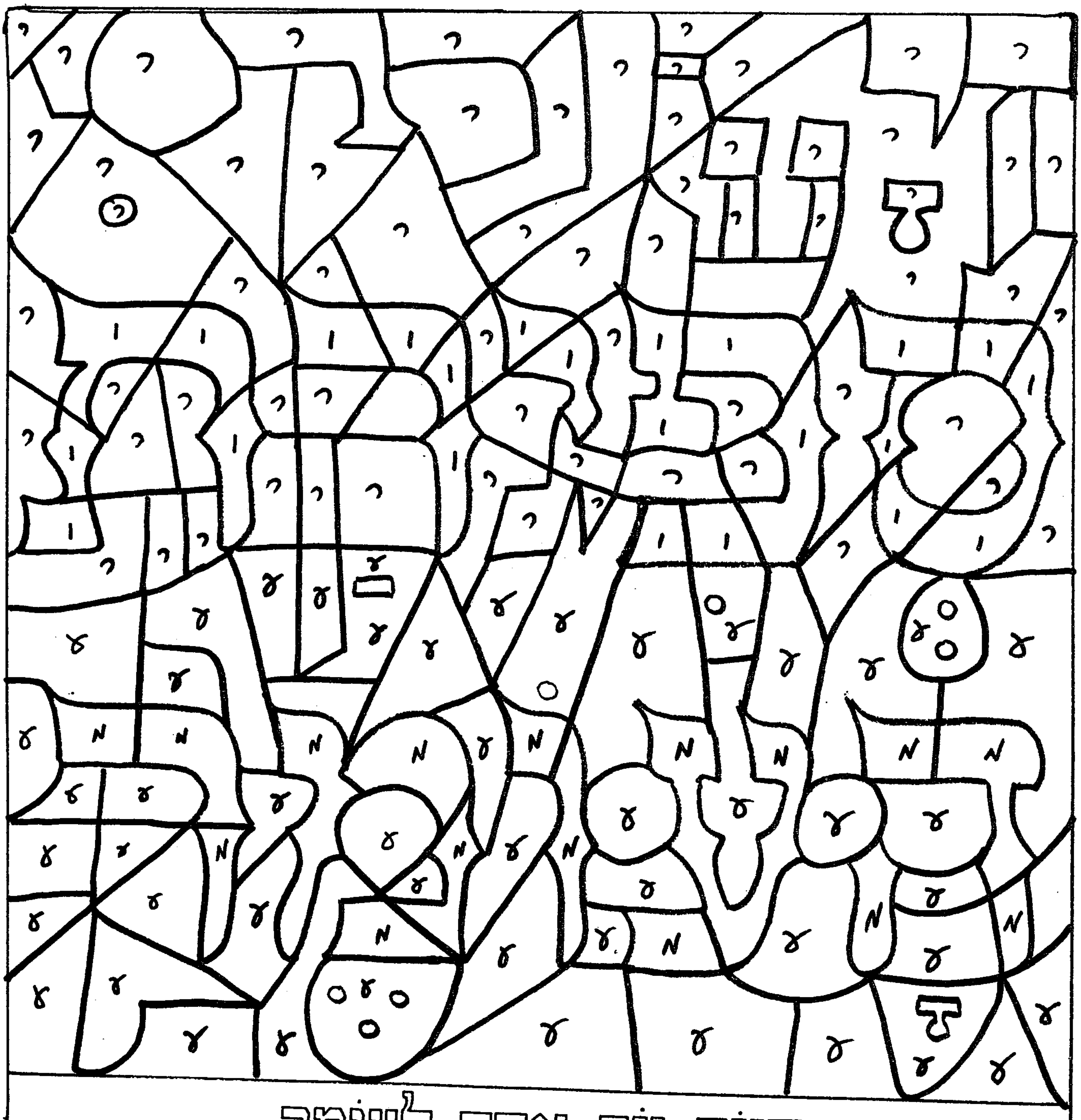

הַיּוֹם יוֹם אֶחָד לָעוֹמֶר

THIS IS THE FIRST DAY OF OMER

FROM THE SECOND NIGHT OF PASSOVER.
WE BEGIN TO COUNT THE "OMER".

פארב די ט׳ גרין. די ל׳ רויט וועט דיר אויסקומען א תפלה וואס מען פאנגט אן ביי תפלת מוסף דעם ערשטען טאג פסח.

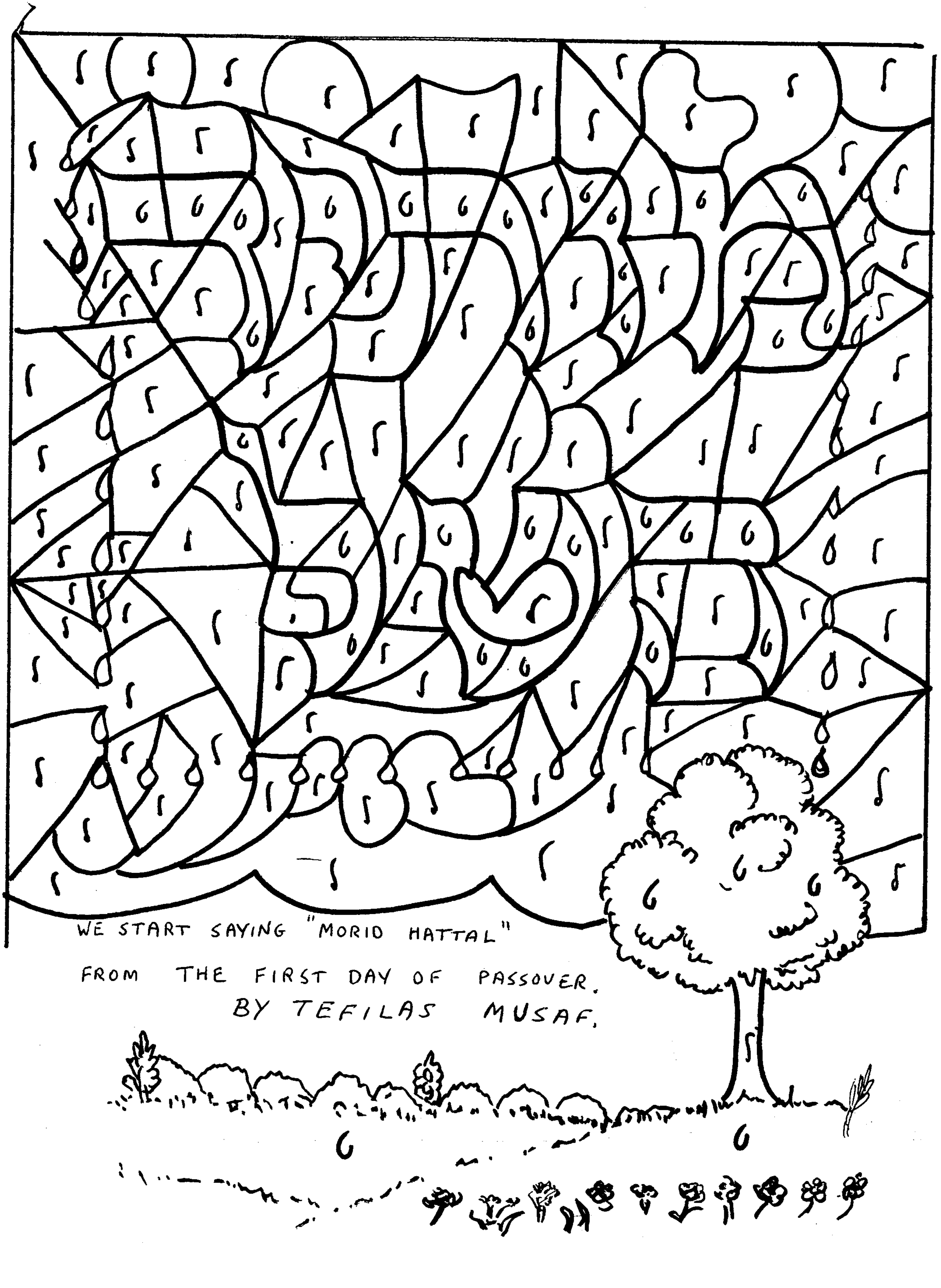

שבת חול המועד פסח, לייענט מען שיר השירים. (ווייל עס ווערט דארט ערקלערט עניני יציאת מצרים.)

WE READ "SHIR HASHIRIM"
ON SABBATH "CHOL HAMOED"